

DATOS IDENTIFICATIVOS

Territorio e Paisaxe Cultural

Materia	Territorio e Paisaxe Cultural			
Código	002M143V01208			
Titulación	Máster Universitario en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	López Díaz, María			
Profesorado	de Uña Álvarez, Elena Pilar López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
Correo-e	marial@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición xeral	Coñecemento das ferramentas que permitan identificar, analizar, comprender e interpretar ao patrimonio cultural no seu contexto territorial, e a construción do espazo como paisaxe cultural.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Estar capacitado para seleccionar las herramientas de estudio y documentación necesarias para conocer el bien cultural, incluso estableciendo metodologías de trabajo estandarizables.
A8	Entender los valores multifactoriales del Patrimonio cultural, y valorarlo adecuadamente conforme a criterios de uso social.
B1	(CB1) Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación.
B2	(CB2) Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio.
B3	(CB3) Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios.
B5	(CB5) Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estar capacitado para seleccionar as ferramentas de estudo e documentación necesarias para coñecer o ben cultural, incluso establecendo metodoloxías de traballo estandarizables.	saber saber facer	A1 B1 B5
Entender os valores multifactoriais do Patrimonio cultural, e valoralo adecuadamente conforme a criterios de uso social.	Saber estar / ser	A8 B2 B3
Desenvolver a capacidade para a aplicación de metodoloxías de análise territorial do patrimonio segundo obxectivos de valoración e protección.	saber facer	A1 A8 B2

Contidos

Tema

1. Organización histórica do territorio	1.1. Unidades de xestión do espazo tradicional: dos precedentes altomedievais á parroquia como célula básica. 1.2. División territorial administrativa: política (provincia), fiscal (partido) e judicial (xurisdiccións e cotos). A reforma constitucional. 1.3. Organización territorial local: condados, terras e merindades; señoríos; axuntamentos versus parroquias (concellos de parroquia).
2. Territorio e paisaxe.	2.1. Patrimonio rural (aldeas- parroquias e o seu legado cultural) / Patrimonio "semiurbano" (asociado a vilas litorais, fluviales e de interior). 2.2. Patrimonio eclesiástico (monasterios y casas rectorales) / Patrimonio laico (pazos).
3. Metodoloxía para a análise da paisaxe cultural.	2.1. Identificación e caracterización. 2.2. Interpretación e valoración.
4. Estudo de caso.	4.1. Presentación e pautas de realización. 4.2. Algunhas propostas. 4.3. Elaboración e redacción do traballo.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Titoría en grupo	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	15	15
Estudo de casos/análises de situacións	0	24	24
Traballos e proxectos	0	30	30
Outras	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesións orientadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e as súas motivacións, así como a presentar a materia: os contidos teóricos e materiais dispoñibles, os resultados da aprendizaxe e os criterios de avaliación. Farase a través de videoconferencia ou da sala virtual da plataforma E-meeting.
Titoría en grupo	Sesións que os estudantes manteñen co profesorado da materia para o asesoramento e/ou desenvolvemento da materia y do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades nas que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia que o alumno debe resolver de maneira autónoma ou individual.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun problema ou caso real, que acredite o coñecemento e/ou manexo por parte do alumno dos conceptos teóricos, ferramentas de estudo y metodoloxía para a análise dun paisaxe cultural concreto, ben o conxunto de bens culturais, con fin de coñecer, revalorizar y protexer esos espazos e patrimonio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Asesoramento e seguimento personalizado do alumnado en todas as actividades orientadas á resolución de problemas, realización de traballos, proxectos e estudos de caso, así como das dúbidas que poidan xurdir no seu desenvolvemento. Para este asesoramento empregárase o correo electrónico e ferramentas de teleformación (plataforma Moodle e sala virtual da plataforma E-meeting).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Asesoramento e seguimento personalizado do alumnado en todas as actividades orientadas á resolución de problemas, realización de traballos, proxectos e estudos de caso, así como das dúbidas que poidan xurdir no seu desenvolvemento. Para este asesoramento empregárase o correo electrónico e ferramentas de teleformación (plataforma Moodle e sala virtual da plataforma E-meeting).
Probos	Descrición
Traballos e proxectos	Asesoramento e seguimento personalizado do alumnado en todas as actividades orientadas á resolución de problemas, realización de traballos, proxectos e estudos de caso, así como das dúbidas que poidan xurdir no seu desenvolvemento. Para este asesoramento empregárase o correo electrónico e ferramentas de teleformación (plataforma Moodle e sala virtual da plataforma E-meeting).

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Presentar e subir á plataforma Faitic, en data sinalada, unha memoria ou informe do estudo de caso feito. Valorarase o marco teórico, os contidos e estrutura do traballo, a metodoloxía, documentación e bibliografía empregadas, a presentación e análise crítica.	50
Traballos e proxectos	Presentar e subir á plataforma Faitic, a partir dos materiais sinalados e en data indicada, un breve ensayo ou informe do traballo requerido para cada tema.	20
Outras	Participación activa do alumnado nos foros, debates e demais actividades relacionadas co proceso de aprendizaxe da materia.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada estudante, segundo a normativa vixente, ten dúas convocatorias de avaliación.

A primeira lévase a cabo durante o cuadrimestre de docencia. En primeiro lugar, ao longo das semanas de docencia da materia, mediante a entrega das actividades de avaliación requeridas. No caso de que as semanas de docencia da materia non sexan suficientes para a entrega de todos os traballos previstos, habilitaranse na plataforma de docencia dúas semanas adicionais, ao final do cuadrimestre, para facilitar a devandita entrega, establecéndose neste caso un cronograma alternativo de entrega de tarefas.

A segunda avaliación realízase no mes de xullo, para o cal habilitarase de novo o acceso á plataforma docente.

Bibliografía. Fontes de información

- Garrigós Pico, E., **Organización territorial a fines del Antiguo Régimen, en M. Artola Gallego: La economía española al final del Antiguo Régimen, t. IV: Instituciones.**, Madrid, VV.AA., **La parroquia en Galicia. Pasado, presente e futuro.**, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia,
- Hespanha, A. M., **El espacio político**, en A. M. Hespanha: **La Gracia del Derecho. Economía de la cultura en la Edad Moderna.**, Madrid,
- Saavedra Fernández, P., **Demarcacións, topónimos, papeis, memoria. Sobre a división e o control do territorio na Galicia moderna. Discurso lido o día 14 de setembro de 2013 no acto da súa recepción, polo ilustrísimo señor don, A Coruña, Real Academia Galega,**
- Matarán Ruíz, A., **Propuesta metodológica para el análisis identitario del paisaje. Urban, NS05.**, pp. 49-62,
- Prada Llorente, E.I.; Riesco Chueca, P.; Herrero Tejedor, T., **Paisaje e imagen: formas y herencias en la construcción cultural del territorio agrario. Estudios Geográficos, vol. LXXIV.**, pp. 557-583,
- ICOMOS, **Sección de la UNESCO dedicada al patrimonio histórico y cultural. Recoge información sobre paisajes y elementos declarados Patrimonio de la Humanidad.**,
- UNISCAPE, **Red universitaria con el objetivo de estimular la cooperación científica en temas de formación e investigación entre las instituciones universitarias europeas interesadas en el Convenio Europeo del Pa,**
- Vila Jato, M.ª D., **El pazo en Galicia**, en G. Ramallo Asensio (coord.): **Arquitectura señorial en el Norte de España.**, Oviedo, Universidad de Oviedo,
- García Iglesias, J. M. & COAG, **Pazos de Galicia, 2 vols.**, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia,
- Fernández Rodríguez, B., **Del espacio cerrado al público: reflexiones sobre los proyectos de puesta en valor de los monasterios gallegos en la última década del siglo XX**, en M.ª D. Barral Rivadulla et al. (coords.): **Congreso, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, sección III**, pp. 1136-1150,
- Jiménez García, J., **La Rectoral, Casa Parroquial de As Nogais (Lugo)**, **Adaxe, 16.**, pp. 247-257,
- CT Catastro, http://www.catastro.meh.es/eng/ct_catastro.asp,

Recomendacións

Outros comentarios

A docencia da materia lévase a cabo utilizando a plataforma docente Moodle e, de maneira presencial, participando nas actividades docentes a través de videoconferencia ou a través de ferramentas de conexión remota sincrónica (como Adobe Connect). Para poder recibir a docencia de maneira efectiva, recoméndase, previamente ao inicio da materia, consultar o manual de acceso á plataforma e seguir as especificacións técnicas para poder asistir ás sesións remotas. Esta información está disponible no espazo común do máster. É imprescindible que o alumno acceda á plataforma docente da materia previamente ao inicio da mesma.